

Aile içi ilişkiler

“... polis her zaman geç gelir / tabii eğer gelirse.”

Tracy Chapman

KONULAR

CİNSİYET EŞİTLİĞİ

BARİŞ VE ŞİDDET

SAĞLIK

ZORLUK

DÜZEY 3

GRUP BÜYÜKLÜĞÜ

6-30

SÜRE

120 DAKIKA

Konular	Cinsiyet Eşitliği, Barış ve Şiddet, Sağlık
Zorluk	Düzyey 3
Grup büyüklüğü	6–30
Süre	120 dakika
Genel bakış	Bu etkinlik, çok yaygın fakat üzerinde çok az durulan bir şiddet şekli olan “aile içi şiddet”i konu alır.
İlgili haklar	<ul style="list-style-type: none"> • Şiddet, işkence ve onur kırıcı muameleden korunma hakkı • Eşitlik ve ayrımcılığa maruz kalmama hakkı • Kanun önünde eşit korumaya sahip olma hakkı (ya da mahkemelerde adil yargılanma hakkı)
Amaçlar	<ul style="list-style-type: none"> • Aile içi şiddet hakkında bilinç uyandırmak ve kadınların insan haklarının ihlali hakkında bilgi düzeyini artırmak. • İnsan hakları ihlallerini tartışmak ve incelemek için gerekli becerileri geliştirmek • Aile içi şiddete karşı durmak için empati ve özgüven duygularını geliştirmek
Materyal	<ul style="list-style-type: none"> • Beyin fırtınası ve grup çalışması için: Büyük kâğıtlar ya da yazı tahtası. Tükenmez kalemler ya da markörler • Aşağıdaki “Suç tanığı raporları”ndan bir ya da birkaçını seçin ya da kendiniz bir rapor yazın. Her katılımcıya bir tane düşecek şekilde çoğaltın. • “Grup tartışması için açıklamalar”dan her küçük gruba bir tane düşecek şekilde çoğaltın.
Hazırlık	<ul style="list-style-type: none"> • Aile içi şiddet mağdurlarına aktif destek veren merkez ve örgütler hakkında bilgi toplayın. Yaşadığınız bölgede ya da çevrenizde bu konuyla ilgili başlıca sorunların neler olduğunu araştırın. • Üzerinde çalışmak istediğiniz konuları kafanızda tasarlayın. Bunu yaparken katılımcıların kişisel deneyimlerini dikkate alın.

Yönerge

1. “Semtiniz/mahallenizde en sık rastlanan şiddet şekli” üzerine bir beyin fırtınası yaparak grubu etkinliğe hazırlayın. Katılımcıların söylediği her şeyi yazın fakat bu aşamada bunlar üzerinde tartışmayın. Yazı tahtasını herkesin görebileceği bir noktaya koyun (10 dakika).
2. Katılımcılara her birinde iki ilâ altı kişi olacak şekilde küçük gruplara ayrılmalarını söyleyin. En az üç grup olmalıdır.
3. Çoğalttığınız “Suç tanığı raporu” kartlarını dağıtın. Üç farklı kart/olay bulunmaktadır. Aynı olay birden fazla gruba verilebilir. Ayrıca “Grup tartışması için açıklamalar” metninin de birer kopyasını dağıtın.

4. Katılımcılara, suç tanık raporlarını okumaları için beş dakika süre verin. Tartışmalarının bu olaylara odaklanması gerektiğini anlatın. Katılımcılar, bu gibi konular üzerinde tartışmanın çok kişisel olabileceğinin bilincinde olmalıdırlar. Kimse kendisini baskı altında hissetmemeli ya da aktarabileceğinden fazlasını vermeye zorlanmamalıdır.
5. Grup çalışması için katılımcılara bir saat süre tanıyın.
6. Çalışma sona erdiğinde, genel oturumda bilgilendirme ve değerlendirme bölümüne geçin.

Bilgilendirme ve değerlendirme

Grup çalışmasının nasıl geçtiğini gözden geçirin. Suç tanığı raporları ne kadar gerçekçiydi? Sorular ne kadar yerindeydi? Eğer farklı gruplar farklı olaylar üzerinde çalıştıysa, grupların farklı suçlar hakkındaki analizlerini aktarmalarını sağlayın. Daha sonra toplumsal gerçekler üzerine konuşun:

- Yaşadığınız çevrede veya ülkenizde aile içi şiddet ne kadar yaygındır?
- Bu konuya ilişkin insan hakları hangileridir?
- Aile içi şiddetin sebepleri nelerdir?
- Neden erkeklerin kadınlar üzerinde şiddet uyguladığı vakalar, kadınların erkeklerle uyguladığı şiddet vakalarından daha fazladır?
- Aile içi şiddet nasıl durdurulabilir? Bu konuda aşağıdakiler neler yapılmalıdır veya ne yapabilirler?
  - Devlet kurumları?
  - Yerel topluluklar?
  - Olaya dahil olan kişiler?
  - Arkadaş ya da komşular?
- Grupların sonuçlarını ve tartışma esnasında öne sürülen görüşleri etkinliğin ilk aşamasındaki beyin fırtınasında ortaya çıkan liste ile karşılaştırın. Aile içi şiddet listede var mıydı? Eğer değilse neden?
- Tartışma kapsamında kadınlara karşı şiddetin başka hangi şekilleri ortaya çıktı? Bunları listeye ekleyin.

Ortaya çıkan konular üzerinde daha fazla çalışmak ve daha fazla bilgi edinmek isteyen olup olmadığını sorun. Bu işin nasıl takip edileceği ya da eyleme nasıl geçileceğini tartışın.

Kolaylaştırıcılar için ipuçları

Etkinliği yürütürken hassasiyeti ve gizlilik/mahremiyeti gözönünde bulundurun (bazı katılımcıların evlerinde ya da ailelerinde aile içi şiddete ilişkin deneyimleri olabilir). Kişilerin aktarmak istediklerinden daha fazlasını anlatmak konusunda kendilerini baskı altında hissetmemelerini sağlayın. Etkinliği, katılımcıların hassasiyetlerine göre uyarılama konusunda kendinizi rahat hissedin.

Etkinlik "Aile içi ilişkiler" olarak adlandırıldı. Bunun nedeni, kadınlara yönelik şiddet eylemlerinin çoğunun evde ya da ilişki içindeki insanlar arasında gerçekleşmesidir. Aile içi şiddetin en sık rastlanan şekillerinden biri fiziksel şiddettir. "Suç tanığı raporları" seçimi buna göre yapılmıştır. Öyküler, gerçek mağdur ve suçları içeren vakalar temel alınarak hazırlanmıştır. Bazı ayrıntıları değiştirebilir ya da etkinliği yöresel gerçeklere ve katılımcıların ilgi alanlarına yaklaştırmak için farklı vakalar seçebilirsiniz.

Neyin şiddet eylemi olarak görüldüğü, kişiden kişiye değişir. Birleşmiş Milletler Genel Kurulu tarafından 1993 yılında benimsenen Kadınlara Karşı Şiddetin Ortadan Kaldırılmasına Dair Bildirge, kadına karşı şiddet terimini "ister kamusal isterse özel yaşamda meydana gelsin, kadınlara fi-

zinsel, cinsel veya psikolojik acı veya ıstırap veren veya verebilecek olan cinsiyete dayanan bir eylem veya bu tür eylemlerle tehdit etme, zorlama veya keyfi olarak özgürlükten yoksun bırakma” olarak tanımlar. Kadına karşı şiddet terimi şu halleri içerecek şekilde anlaşılır, fakat bunlarla sınırlı değildir: “Aile içinde meydana gelen dayak, kız çocukların cinsel istismarı, evlenirken verilen başlık parası, evlilik içi tecavüz, cinsel organları dağlama ve kadınlara zarar veren geleneksel uygulamalar, evli olmayan çiftler arasında uygulanan şiddet; tecavüz, cinsel istismar, öğretim kurumlarında, çalışma hayatında ve diğer yerlerde cinsel taciz, kadın satışı ve zorla fuhuş yaptırma da dahil olmak üzere, toplum genelinde sömürü için fiziksel, cinsel veya psikolojik şiddet uygulanması ve nerede meydana gelirse gelsin, devlet tarafından işlenen ve hoşgörülen fiziksel, cinsel ve psikolojik şiddet durumları...”

Yaşadığınız bölgedeki yerel destek merkezleri hakkında bilgiye ulaşmada güçlük çekiyorsanız Avrupa Şiddet Karşıtı Bilgi Merkezi (European Information Centre Against Violence)’nin web sayfasında (www.wave-network.org) ilgili merkezlerin bir veri tabanı bulunmaktadır.

Erkek katılımcılar etkinliğe ya da bazı tartışmalara ciddi şekilde karşı çıkabilir. Burada akılda tutulması gereken nokta, etkinliğin amacının, erkeklerin ya da erkek çocukların diğer erkeklerin yaptıklarından dolayı kendilerini suçlu hissetmeleri olmadığıdır. Bununla birlikte, erkeklerin baskıcı ataerkil sistemin bir parçası olduklarını ve bu sistemde bir rol üstlendiklerini katılımcıların anlamaları ya da tartışmaları önemlidir. Bu bağlamda, kadınlara uygulanan şiddetin erkekler üzerindeki doğrudan ve dolaylı etkilerini incelemek ilginç olabilir.

Bu bölümü, aile içi şiddet kurbanlarına adanacak bir dakikalık sessizlikle kapatabilirsiniz. Bu, etkinliği sonlandırmak için hem etkili bir yöntem olacak, hem de empati ve dayanışma duygularını güçlendirecektir.

Çeşitlemeler

Kadınlara karşı şiddetin bir çok şekli vardır (aşağıda “ek bilgi” başlığı altında yer alan bilgilere bakın). Konunun farklı boyutlarını gündeme getirmek üzere yeni örnek olay çalışmalarını geliştirebilirsiniz.

İzleme önerileri

Grup üyeleri, yaşadıkları yerdeki semt/bölge karakolu ya da emniyetten sorumlu birimle irtibata geçerek bu birimlere, aile içi şiddete maruz kalan kişiler yardım için aradıklarında polislin ne yaptığı sorusunu yöneltebilirler. Başka bir seçenek de şu olabilir: Katılımcılar kendilerine en yakın kadın yardım örgütü ya da merkeziyle iletişime geçerek yaşadıkları yerde durumla ilgili rakam ve bilgileri sunacak bir konuşmacıyı çalışma ortamlarına davet edebilirler.

Neredeyse tabu olan başka bir tema ise cinsellik – ve özellikle eşcinselliktir. Eğer grup üyeleri bu konuyu incelemek istiyorlarsa sayfa 156’daki “Cinsellik konuşma zamanı!” etkinliğine bakabilirler.

Eyleme geçmek

Yaşadığınız yerde bulunan bir kadın sığınma evi ya da bilgi merkeziyle veya kadının insan haklarına ilişkin çalışan bir örgütle iletişim kurun ve bu kuruluşun ihtiyaçları hakkında bilgi edinin, onlara nasıl yardımcı olabileceğinizi öğrenmeye çalışın.

Ek bilgi

İnsan haklarına evrensel bir meydan okuyuş

Kadınların ve genç kızların hakları devredilemez ve bölünemez. Bu haklar insan haklarının ayrılmaz bir parçasıdır. Bu durum bu hakların kutsal ya da güven altına olduğunu göstermez. Tam tersine, kadına yönelik şiddet büyük ölçekli bir sorundur. Özellikle genç kızlar, yaşlıları olan erkeklerden daha fazla ‘temel hakların ihlali’ riskiyle karşı karşıyadırlar.

Kadınlara ve kızlara yönelik şiddet temel bir sağlık ve insan hakları meselesidir. Dünya kadın nüfusunun en az beşte biri, hayatının herhangi bir kesitinde bir erkek (ya da erkekler) tarafından, fiziksel ya da cinsel istismara uğrar. Hamile kadınlar ve genç kızlar da dahil olmak üzere kadınların çoğu ağır, sürekli ve tekrar eden saldırılara maruz kalır.

Kadına yönelik şiddet dünya genelinde, üreme çağındaki kadınlar arasında, kanser kadar sık görülen bir ölüm ya da güçten düşme sebebidir. Kadına karşı şiddet, trafik kazaları ve sıtmanın toplamından daha çok hastalığa ve rahatsızlığa sebebiyet verir. Genç kızlara karşı şiddet, sınırları olmayan küresel bir sorundur; örneğin kadın ticareti, bunun açık bir örneğidir. “Dünya üzerinde kadınların şiddete maruz kalmadığı tek bir ülke dahi yoktur. Bir kadının, şiddet tehdidi altında olmadığı ya da şiddet eylemiyle karşı karşıya kalmadığı bir bölge yoktur. Kadına karşı şiddet, coğrafi sınır, yaş sınırı, sınıf, ırk, kültür farkı tanımaz. Kadına yönelik şiddet kendini farklı yollarla açığa çıkarır.”¹

“Kadına karşı şiddet, kadın ve erkek arasındaki eşitlik önünde büyük bir engel teşkil eden eşitsizliği daimi kılan, açık bir siyasi sorundur.”² “Avrupa Konseyi kararında da belirtildiği gibi “kadın ve erkekler arasında insan hakları açısından eşitsizlik ve dengesizlikler bulunması gerçek anlamda bir demokrasinin ilkeleriyle tutarsızlık içindedir; bu nedenle demokrasi için ciddi bir tehdit oluşturduğu için de açıkça siyasi bir meseledir.”³

Ömür boyu şiddet

Yaşam döngüsü içinde kadına karşı şiddet

Dönem	Şiddet türü
Doğum öncesi	Cinsiyete dayalı kürtaj; hamilelik esnasında maruz kalınan dayanın etkileri
Bebeklik	Doğan kız bebeğin öldürülmesi; fiziksel, cinsel ve psikolojik istismar
Çocukluk	Çocuk evliliği; kız çocuğun sünnnet edilmesi; fiziksel, cinsel ya da psikolojik istismar; ensest; çocuk fuhuşu ve pornografi
Ergenlik ve yetişkinlik	Kur ve flört esnasında şiddete uğrama (örneğin kezzap dökülmesi, flört tecavüzü gibi); ekonomik sebeplerle sekse zorlanma (örneğin okul ücretlerinin ödenmesi karşılığında “yaşlı para babaları” ile cinsel ilişkiye giren kızlar gibi); ensest; işyerinde cinsel istismar; tecavüz; cinsel taciz; fuhuşa ve pornografiye zorlanma; kadın ticareti; partneri tarafından uygulanan şiddete maruz kalma, evlilik içi tecavüz; evlenirken verilen başlık parasına ilişkin istismar ve cinayetler; partner tarafından öldürülme; psikolojik istismar; engelli kadınların istismar edilmesi; hamileliğe zorlanma
Yaşlılık	Dul kadınların ekonomik sebeplerden “intihar”a zorlanması ya da öldürülmesi; cinsel, fiziksel ve psikolojik istismar

Kaynak: Violence Against Women Information Pack (Kadınlara Karşı Şiddet Bilgi Paketi)– World Health Organisation, 1997

1 Avrupa Kadın Lobisi (www.womenlobby.org)

2 Durum Raporu. “Violence against women. Action undertaken by the Council of Europe” (Kadınlara karşı şiddet. Avrupa Konseyi tarafından alınan önlemler). Kadın Erkek Eşitliği Bölümü, DG II, Avrupa Konseyi, 2001

3 Karar 1216 (2000) Birleşmiş Milletler 4. Dünya Kadın Konferansı takip eylemi (Pekin 1995) Avrupa Konseyi Parlamenterler Meclisi.

İnternette yer alan ek bilgi kaynakları:

Avrupa'da Şiddet Karşıtı Kadınlar Ağı web sayfası
www.wave-network.org

Avrupa Kadın Lobisi:
www.womenlobby.org - Buradan
"Unveiling the hidden data on domestic violence in the European Union" (Avrupa Birliği'nde aile içi şiddete dair saklı veriler) raporu istenebilir.

Beyaz Kurdele Kampanyası
"kadına karşı erkek şiddetine son vermeye çalışan en büyük erkek girişimidir". www.whiteribbon.ca

EuroPRO-Fem, Avrupa Pro-feminist Erkekler Ağı, kadınlar üzerindeki erkek egemenliği, erkek şiddeti ve erkek baskısından endişe duyan erkek örgütleri ve projelerini bir araya getirir.
www.europrofem.org

İstatistiklerin büyük bölümü
"Violence against young women in Europe" (Avrupa'da genç kadına yönelik şiddet)'den alınmıştır, Ingrid Ramberg, Avrupa Konseyi, 2001; www.coe.int/hre adresinde mevcuttur.

Sorunun vahametine dair bazı rakamlar

Kadınlara karşı şiddetle ilgili veriler, özellikle aile içi şiddete dair olanlar çok şaşırtıcı olabilir. Bu veriler aynı zamanda sorunun boyutunu, evrenselliğini ve görünmezliğini gözler önüne serer. Avrupa'da her gün beş kadından biri şiddet kurbanı olmaktadır. Avrupa'da her yıl kanser ya da trafik kazalarında ölenlerin sayısından daha fazla kadın aile içi şiddetten ötürü ölmekte ya da ağır şekilde yaralanmaktadır.⁴ Her yıl 14.500 Rus kadın aile içi şiddet sonucu hayatını kaybetmektedir.⁵

Avrupa Kadın Lobisi (European Women's Lobby) tarafından 1999 yılında Avrupa Birliği'nde aile içi şiddet üzerine yürütülmüş olan bir araştırmayla şu sonuca ulaşılmıştır: AB'de dört kadından biri yakın partneri tarafından bir şekilde şiddet görmektedir. Şiddet eylemlerinin % 95'i ev içinde uygulanmaktadır. Finlandiya'da yapılan bir araştırma (1998) yetişkin kadınların % 52'sinin 15 yaşından itibaren şiddet mağduru ya da fiziksel ya da cinsel tehdit kurbanı olduğunu ve bunların % 20'sinin geçen sene içinde gerçekleştirildiğini ortaya koymuştur. Portekiz'de yapılan bir araştırma (1997) büyük şehirlerin banliyölerinde yaşayan kadınların % 53,3'ünün, kentte yaşayan kadınların % 55,4'ünün ve kırsal bölgelerde yaşayan kadınların % 37,9'unun şiddete maruz kaldığını; şiddet eylemlerinin % 43'ünün aile içinde uygulandığını göstermiştir. Belçika'da yapılan bir araştırma (1998) da kadınların % 68'inin fiziksel ve/veya cinsel şiddet mağduru olduğunu belirlemiştir.⁶

Aile içi şiddet

Kadının insan haklarının ihlali sadece savaşlarda gerçekleşen bir olay değildir; her şeyden önce evde gerçekleşir. "Bu şiddet türünün sahip olduğu 'gizli ve özel (mahrem)' doğası, müdahaleyi ve önlem almayı hep zorlaştırmıştır ve hâlâ da zorlaştırmaktadır."⁷

Yapılan araştırmalara göre, bir kadının mevcut ya da eski partneri tarafından yaralanması, tecavüze uğraması ya da öldürülmesi olasılığı, bunların başka herhangi bir insan tarafından gerçekleştirilmesi olasılığından daha yüksektir. Aile içi şiddet sadece kadınları değil çocukları da (özellikle kız çocuklarını ve genç kızları) etkiler.

Sessiz Tanıklar Sergisi

Bu etkinlik aile içi şiddet ve kadınların öldürülmesi teması üzerine düzenlenmiş bir sergiden esinlendi. Budapeşte'deki Avrupa Gençlik Merkezi'ne NANE Kadın Hakları Derneği (NANE, Women's Rights Association, Budapeşte - Macaristan) tarafından getirilmiş olan bu sergi Eszter ve Kati'nin öykülerini de içerir. Sergi, aile içi şiddet ve cinayetlerin vahşet boyutu hakkında kamuoyunun bilinç düzeyini artırmayı amaçlamaktadır. Sergi cinayete kurban gitmiş kadınların, "sessiz tanıkların" öykülerini anlatır.

Sessiz Tanıklar (Silent Witnesses) ilk olarak ABD, Minnesota'dan çıkmış bir fikirdir. Bugün ulusal bir eyleme dönüşmüş ve 2010 yılına kadar aile içi cinayetleri sona erdirmeyi amaçlayan bir kampanyanın parçası olmuştur. Sessiz Tanıklar sergisi düzenlemek, içinde yaşadığınız topluluk, şehir ya da bölgede aile içi şiddet temasını ele almanın kolay uygulanabilir ve etkin bir yolu olabilir. Serginin nasıl yapılacağı ve düzenleneceğine dair kitaplar bulunmaktadır. Bunların arasında ABD'deki kampanyanın ilk yıllarını anlatan, örnek olarak kullanılacak öykülerin bulunduğu "Results" (Sonuçlar) adında bir kitap yer almaktadır. İnternet adresi www.silentwitness.net'tir. Bu site aynı zamanda sergi düzenlemiş kişi/kurumları içeren uzunca bir uluslararası irtibat listesine sahiptir.

Not: Kati ve Eszter vakalarının rapor edildiği kaynak; Morvai Krisztina, Terror a családban - A feleségbántalmazás és a jog (Ailede terör - Eşe atılan dayak ve Hukuk), Kossuth Kiadó, Budapeşte 1998.

4 Tavsiye Kararı 1450 (2000) Avrupa'da kadına karşı şiddet. Avrupa Konseyi Parlamenterler Meclisi.

5 UNICEF Report on Women in Countries in Transition (Geçiş Ülkelerindeki Kadınlar üzerine UNICEF Raporu), Eylül 1999.

6 Avrupa Kadın Lobisi.

7 Ending domestic violence; actions and measures (Aile içi şiddeti sona erdirmek; eylemler ve önlemler). Bükreş Forumu tutanakları (Romanya), 26-28 Kasım 1998. Kadın-Erkek Eşitliği Yürütme Komitesi. (EG/BUC (99) 1) Avrupa Konseyi 2000, s.13.

BİLGİ MATERYALİ

Suç tanığı raporu 1

Eszter

1995 yılının Kasım ayında bir gün, Eszter'in kocası eve içkili geldi. İçeri girdiğinde Eszter ve kızının bir komşu ziyaretinde olduklarını farketti. Koca onlara derhal eve dönmelerini emretti.

Eszter ve kızı eve geldiklerinde, koca kapıyı kitledi ve kızına "Annenle kısa bir şey konuşacağım" dedi. Bir balta, süpürge ve bıçak çıkardı.

Karıyla tartışmaya başladı, onu çamaşır yıkamadığı, yemek pişirmedeği ve diğer ev işlerini yapmadığı için suçladı. Bu suçlamaları yaparken onu dövdü; elleriyle kafasına ve yüzüne vurdu. Saçlarını avuç avuç yoldu, onu botlarıyla tekmeledi. Daha sonra kadının bedeninin üst bölümündeki giysileri çıkardı ve daha fazla dövmek niyetiyle onu yatağa fırlattı.

Tüm bunlar 8 yaşındaki kızlarının gözü önünde oldu. Bu esnada kız çocuk, babasına durması için yalvarıyordu. Adam sonunda durdu. Eszter'i yataktan fırlattı ve uykuya daldı. Eszter o gece öldü.

Suç tanığı raporu 2

Kati

Kati nişanlısı tarafından istismar ediliyordu ve birgün nişanlısından kaçma girişiminde bulundu. Başka bir şehirde kira-lik bir daire buldu. Fakat nişanlısı onu telefonla taciz etmeye devam etti. Kati'nin ruhsal durumu bozuldu.

Bir gün, nişanlısı iş çıkışı Kati'ye giderek onun geri dönmesini sağlamaya çalıştı. Onu civardaki bir ormana götürdü. Onu kazağıyla boğmaya çalıştı. Ertesi gün Kati iş yerindeki arkadaşlarına bir gün nişanlısı tarafından boğulup öldürülmekten çok korktuğunu anlattı.

Aradan dört gün geçti. Kati'nin nişanlısı biraz içki içti ve iş çıkışında Kati'yi beklemeye koyuldu. Kati dışarı çıktığında ona vurmaya başladı. Akşam olduğunda, nişanlısı, birlikte akrabalarını ziyaret etmeleri gerektiğine karar verdi. Yolda giderken arabayı birkaç kez durdurdu. Kati, onun içinde bulunduğu durumu görünce onunla seks yapmayı kabul etti, fakat adam çok sarhoştü.

Kati, nişanlısına artık onunla ilgilenmediğini söyledi. Bunun üzerine nişanlısı çok sinirlendi. Uzun bir deri kemerle onu boğdu.

Daha sonra kadının cesedini bir çukura attı. Üstünü ağaç dallarıyla kapattı.

Suç tanığı raporu 3

Z

Z, semtinizde yaşayan bir kadın. Evli ve iki küçük çocuğu var. Bazen kocası sinirlenip onu dövüyor, çoğunlukla elleriyle ve yumrukle. Son zamanlarda, kemer ve süpürge sapı da kullanmaya başladı. İki ay önce Z'nin kafasında bir şişe kırıldı. Z evi terketmek istiyor, fakat kocası "Z bunu aklından geçirdiği takdirde bile" onu öldürmekle tehdit ediyor. Z'nin bakması gereken iki küçük oğlu var. Çocuklarını terketmek zorunda olma düşüncesi onu delirtiyor.

Dün hastaneden kırık burnu ve vücudundaki çürükler için rapor aldı. Tüm bunların merdivenden düştüğü için olduğunu söyledi.

Grup tartışması için açıklamalar

I – Suç analizi (20 dakika)

1. Anlatılan suçlar hakkında ne düşünüyorsunuz?
2. Böyle bir suç nerede işlenmiş olabilir? Yaşadığınız mahallede olabilir mi?
3. Suç neden işlendi?
4. Böyle bir suç haklı çıkarılabilir mi?
5. Kurban kendini nasıl savunabilirdi?

II – Toplumsal gerçeklerin aktarılması (40 dakika)

1. Aile içi şiddet vakaları hakkında bilginiz var mı, ya da bu konu hakkında son zamanlarda bir şey duydunuz mu?
2. Yaşadığınız toplumda görülen aile içi şiddet biçimleri nelerdir?
3. Kurbanlar yardıma gereksinim duyduklarında ne yapabilirler?
4. Aile içi şiddet duyumu aldığında polis müdahale etmeli mi? Yoksa bu, aile içi ilişkilere müdahale olarak ele alınıp "yaraların iyileşmesi için zaman" mı tanınmalı?
5. Bu gibi durumlarda kadın nasıl bir güce sahiptir? Erkeğin gücü nedir?
6. Erkeğin mağdur olduğu aile içi şiddet vakalarına rastladınız mı?
7. Aile içi şiddet nasıl önenebilir ya da durdurulabilir?
8. Aşağıdakiler tarafından ne yapılabilir?
  - a. Kamu kurumları
  - b. Yerel topluluk
  - c. İlgili kişiler
  - d. Arkadaşlar ve komşular